

Výpočetní technika a algoritmizace I

Úvod do předmětu

Cíle předmětu

- Získat přehled o technickém a programovém vybavení osobních počítačů.
- Seznámit se se základními principy činnosti výpočetní techniky a osvojit si její využívání.
- Prakticky si procvičit práci v OS Windows a v počítačové síti.

Vyučující

garant předmětu, přednášky:

Ing. Petr Jedlička, Ph.D.
Ústav informatiky (budova Q, 1. patro)
kancelář č. Q2.53, tel. 545 13 22 32
e-mail: petrj@pef.mendelu.cz

další přednášející:

Ing. Pavel Haluza, Ph.D.
Ústav informatiky, kancelář č. Q2.65
tel. 545 13 22 65
e-mail: pavel.haluza@mendelu.cz

Ing. Martin Pokorný, Ph.D.
Ústav informatiky, kancelář č. Q2.60
tel. 545 13 22 27
e-mail: martinp@pef.mendelu.cz

Ing. Naděžda Chalupová, Ph.D.
Ústav informatiky, kancelář č. Q2.44
tel. 545 13 22 49
e-mail: nadezda.chalupova@mendelu.cz

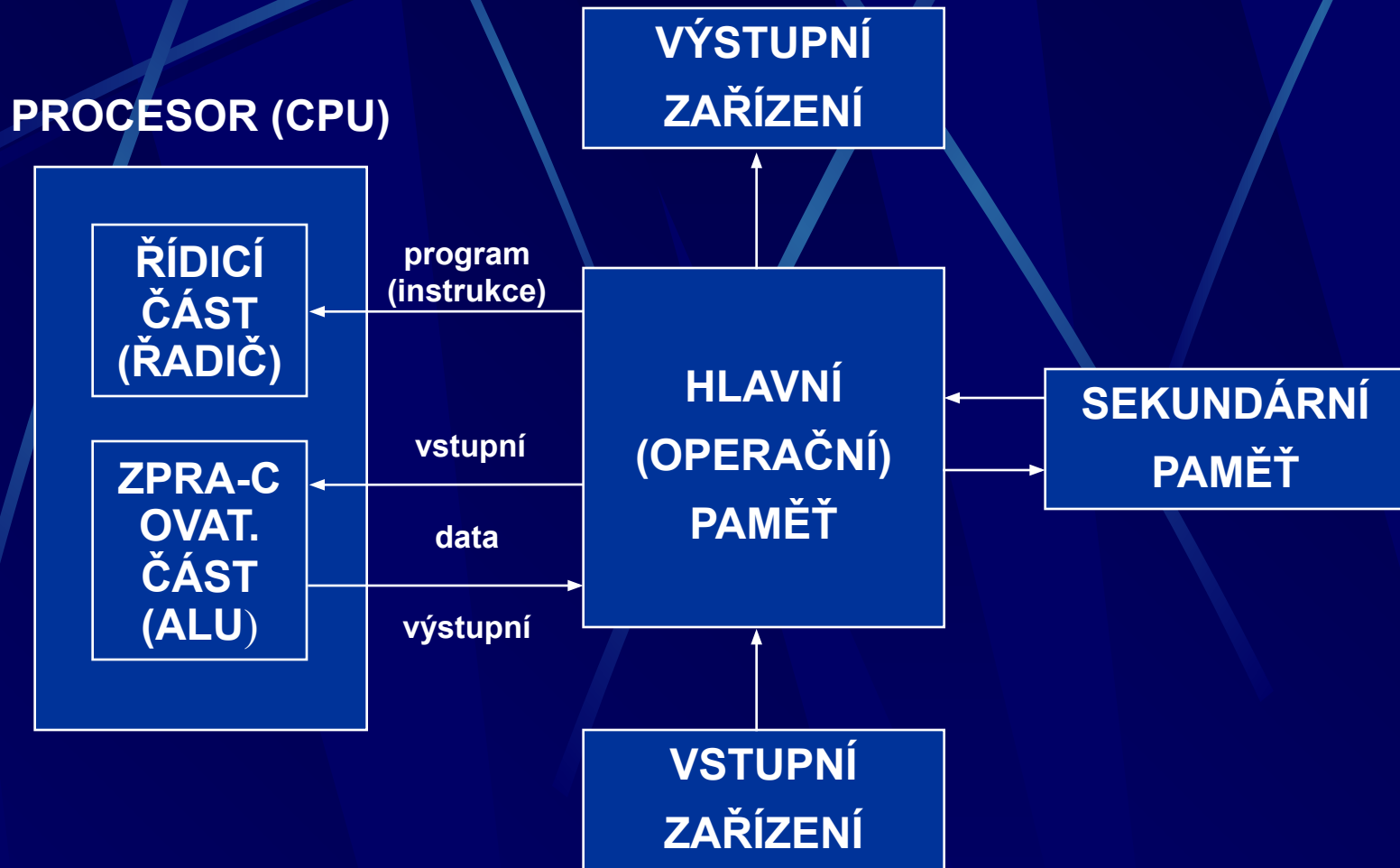
Témata této prezentace

- **Základní pojmy:**
  - počítač,
  - software,
  - hardware,
  - bit,
  - bajt.

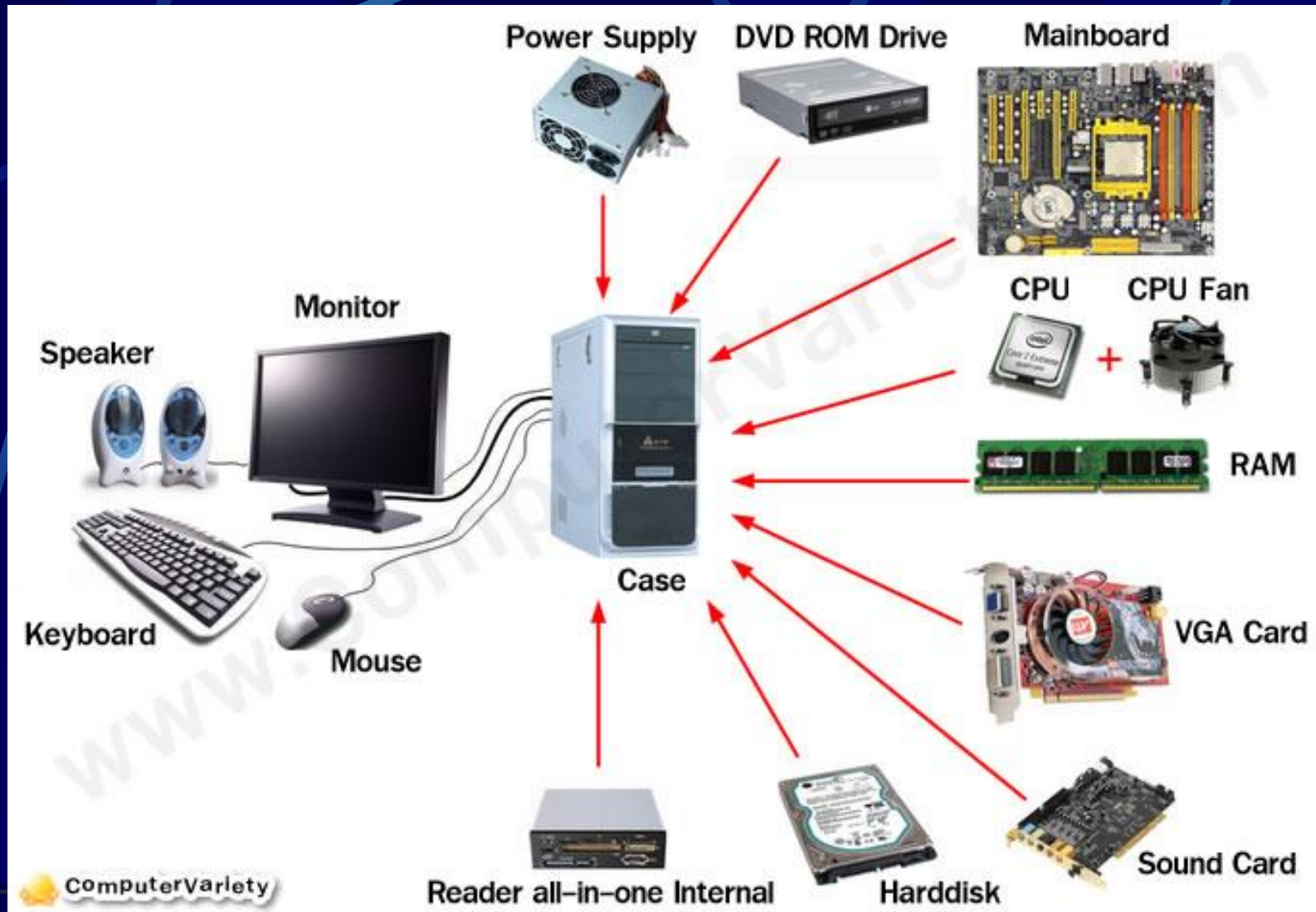
Počítač

- Stroj na automatizované zpracování dat podle předepsaného programu.
- Je tvořen jednotou technického vybavení – hardware (HW) a programového vybavení – software (SW).
- Základní schéma – americký matematik maďarského původu John von Neumann (1903–1957).

Základní struktura počítače

Hardware (HW)

Hardware (HW)

- Základní deska s procesorem
- Vnitřní (operační) paměť a podpůrné obvody
- Přídavné části
  - vstupní zařízení
  - výstupní zařízení
  - vnější paměti

Software (SW)

- Veškeré programové vybavení počítače
- Rozdělení:
  - *systemový* software – operační systémy
  - *aplikační* software (ASW) – všechny ostatní typy aplikací (kancelářské aplikace, grafické editory, antiviry, webové prohlížeče, hry, ...)

Bit

- *Bit* je nejmenší jednotkou informace.
- Označuje jednu číslici dvojkové soustavy (0 nebo 1).
- Slovo bit vzniklo zkrácením ang. slov **B**inary **di**gi**T** (dvojková číslice).
- V některých případech se používají násobky kilobit (kb), megabit (Mb), gigabit (Gb) – např. rychlost připojení k Internetu.

Bajt (byte)

- Vyšší jednotka: **bajt** (z angl. byte, česky „slabika“, ozn. **B**).
- $1 \text{ B} = 8 \text{ b}$ (8místné číslo ve dvojkové soustavě, např. 11001011).
- Do jednoho bajtu lze uložit celé číslo 0–255.
- Vyšší jednotky: kilobajt (kB), megabajt (MB), gigabajt (GB), terabajt (TB), petabajt (PB), ...
- ...ale také kibibajt (KiB), mebibajt (MiB), gibibajt (GiB), tebibajt (TiB), pebibajt (PiB), ...

Jednotky množství dat

- např. mebibajt, kilobit

dekadické předpony		binární předpony	
násobek	předpona	násobek	předpona
1000 (10^3)	k kilo-	1024 (2^{10})	Ki kibi-
1000 ² (10^6)	M mega-	1024 ² (2^{20})	Mi mebi-
1000 ³ (10^9)	G giga-	1024 ³ (2^{30})	Gi gibi-
1000 ⁴ (10^{12})	T tera	1024 ⁴ (2^{40})	Ti tebi-
1000 ⁵ (10^{15})	P peta-	1024 ⁵ (2^{50})	Pi pebi-
1000 ⁶ (10^{18})	E exa-	1024 ⁶ (2^{60})	Ei exbi
1000 ⁷ (10^{21})	Z zetta-	1024 ⁷ (2^{70})	Zi zebi-
1000 ⁸ (10^{24})	Y yotta-	1024 ⁸ (2^{80})	Yi yobi-